

Ingibjörg Danielsdóttir:

Margt smátt gerir eitt stórt

Þegar við lesum þjóðsögur okkar Íslendinga, sjáum við að þegar fólk kemst í mikinn vanda þá riður á að finna lausnarord — þá bjargast allt. Enn höldum við okkur við sama heygðshornið. Við höfum verið að finna lausnarord til þess að bjarga landbúnaðinum og þar með að viðhalda byggð víti og breitt um landið. Ég vildi óska — og ég býst við að flestir bændur séu sammála mér — að lausnarordið væri mjólkurframleibsla eða saudfjárrækt. Þá héldum við áfram á sömu braut og farin hefur verið um aldir og nærum að nýta þá þekkingu og reynslu sem þjóðin hefur tileinkad sér. Íví midur eru þetta ekki lausnarordin og við vitum nú öll að það er ekki um nein sérstök lausnarord að ræða. Íví verðum við — ef við ætum að búa hér — að nýta okkur allt það, sem hugsanlega gæti gefið okkur eitthvað í adra hönd.

Í stefnuskrá Kvennalistans frá árinu 1987 er bent á naudsyn þess að kanna alla möguleika til að nýta

VETTVANGUR

„Pó bœndur séu nú fremur svartsýnir og e.t.v. ekki að ástæðulausu, þá vitum við að við eignum mikla möguleika. Möguleikarnir byggjast á landinu og okkur sjálfum.“

þau hlunnindi, sem hugsanlega eru á hverjum stað. Þá þótti þetta léttvæg lausn og menn horfdu til staðar verkefna. Nú hafa flestir flokkar tileinkad sér þessa skodun og ráðunautar Bændasamtakanna eru með þessar hugmyndir á sínum bordum. Allt þetta smáa, hvort sem um er að ræða leidsogn um sögustabinn sem madur býr á, minjagripagerð eða hestaleigu, drýgir þær tekjur sem aðalbúgreinin gefur og getur síðan þróast út í að verða að aðalstarfi ef

vel tekst til.

Hlutverk opinberra adila er að styðja við frumkvæði helmamanna, t.d. með því að styrkja rannsóknir og þróunarstarf. Það fer enginn bónið út í kostnabarsamar búháttabreytingar nema hann viti nokkurn veginn hvert leidin liggur. Einnig þarf hið opinbera að vinna með bændum að uppbyggingu og könnun markaða. Því miður eru bændur oft í lithium tengslum við markaðinn og ebli hans. Því þarf að huga sérstaklega að þeim flókna þætti. Síðast en ekki síst er það hlutverk opinberra adila að vinna að bættum samgöngum, því góðar samgöngur eru forsenda öflugs atvinnulífs, hvort sem horft er til ferðamannabjónustu, hefðbundins landbúnaðar eða einhvers annars.

Pó bændur séu nú fremur svartsýnir og e.t.v. ekki að ástæðulausu, þá vitum við að við eignum mikla möguleika. Möguleikarnir byggjast á landinu og okkur sjálfum. Miklar lískur eru á að við getum nýtt okkar

hreina land á marga vegu. Fólk í hinum vestræna, manngerða heimi er farið að sjá hvilik forréttindi það eru að búa við litt mengada náttúru: að geta látið börnin sin vera úti án þess að vera hræddur um að þau andi að sér óæskilegum lofttegundum; að geta bordað kjöt án þess að

eiga á hættu að neyta um leið kvíkasilsfurs eða annarra aukaefna. Íví þykir eftirsóknarvert að koma hingað sem ferðamaður og menn trúa að vörur frá Íslandi séu hollar og góðar. Þess vegna verðum við að gæta þess að varðveita þessa ímynd landsins og megum því hvorki reisa hér mengandi verksmiðjur eða spilla ásýnd landsins að öðru leyti.

Með auknum viðskiptasamningum við útlönd er ekki laust við að bændur séu uggandi vegna hardnandi samkeppni á innanlandsmarkaði. En á móti kemur að við ættum að eiga greidari leið en áður hefur verið á erlenda markaði með vörur okkar. Þar verðum við að byggja á sérstöðu okkar.

Að lokum vil ég láta í ljós ósk okkar kvennalistakvenna að það takist að reka landbúnað á Íslandi í sátt við þjóðina og landið, því sjálfsstaði okkar byggist á að við brauðfæðum okkur sjálf.

Höfundur skipar 8. sæti Kvennalistans á Vesturlandi.